

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Ljubljana, 11. november 2009

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1 in 109/08) in 114. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo) vlagamo spodaj podpisani poslanki in poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM
POSTOPKU,

ki vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije.

Priloga:

- predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku
- podpisi poslank in poslancev:

Jože Tanko

France Cukjati
Andrej Vizjak
Mag. Branko Grims
Aleksander Zorn
Marijan Pojbič
Rado Likar
Zvone Lah
Eva Irgl
Zvone Černač
Darko Menih
Iztok Podkrižnik
Dr. Peter Verlič
Robert Hrovat
Jožef Jerovšek
Danijel Krivec
Miro Petek
Milenko Ziherl
Milan Čadež
Ivan Grill
Mag. Štefan Tisel
Rudolf Petan
Alenka Jeraj
Marjan Bezjak
Janez Janša
Dr. Vinko Gorenak

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Svet EU je marca leta 2007 sprejel sklep, da se bodo administrativna bremena, izhajajoča iz zakonodaje EU, do leta 2012 znižala za 25 odstotkov. Hkrati je evropski ministrski svet povabil tudi države članice EU, da na nacionalni ravni postavijo podobno ambiciozne cilje. EU brez aktivnosti na nacionalnih ravneh zastavljenega cilja ne more doseči. Na podlagi raziskav je bilo namreč ugotovljeno, da so za prevelike administrativne obremenitve gospodarstva krive države članice same, ker pri prenašanju evropske zakonodaje na nacionalni nivo uvajajo nepotrebne birokratske postopke oziroma ne odpravljajo obstoječih.

Najbolj razvite države, članice EU, so se projektov za odpravljanje administrativnih ovir in poenostavitvami zakonodajnega okolja lotile že bistveno pred Evropsko komisijo. Tako je Nizozemska razvila metodologijo za merjenje administrativnih stroškov, v letu 2005 pa jo je za delo pri zniževanju administrativnih stroškov prevzela tudi Evropska komisija. Poleg Nizozemske so pomembne aktivnosti potekale tudi v Veliki Britaniji in na Danskem. S sprejetjem akcijskega programa v smeri minus 25 na ravni EU se je sprožil val aktivnosti tudi v drugih državah članic.

V Sloveniji so se aktivnosti za odpravljanje administrativnih ovir začele že pred letom 2000. Razlika med projekti na ravni EU in drugih držav članic ter našimi nacionalnimi aktivnostmi je predvsem v tem, da so bile naše aktivnosti na začetku in še do leta 2005 usmerjene predvsem v razbremenitev državljanov. Šele v zadnjem času so s sprejetimi vladnimi programi (od leta 2006 naprej) aktivnosti usmerjene tudi v razbremenitev gospodarstva. Slovenija je začela sistematično zniževati administrativna bremena v letu 2007, ko je sprejela tudi cilj, da bo do leta 2010 znižala administrativna bremena za 25 odstotkov na področju delovnopravne zakonodaje.

Žal so se z nastopom vlade Boruta Pahorja aktivnosti na področju odpravljanja administrativnih ovir praktično ustavile. Zato želimo predlagatelji s to novelo zakona ne samo odpraviti določeno birokratsko oviro, ki tare podjetja (zlasti mala oz. mikro) ampak želimo tudi spodbuditi vlado, da končno že začne z nadaljevanjem celovite in sistemske administrativne razbremenitve gospodarstva in prebivalstva, kot je to uspešno izvajala vlada Janeza Janše.

2. Cilji, načela in poglavitne rešitve zakona

Zavezanci (pravne osebe, samostojni podjetniki itd.) plačujejo davke, prispevke in druge obvezne dajatve v skladu s Pravilnikom o podračunih ter načinu plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov (Uradni list RS, št. 138/2006) na račune, ki so odprti pri Banki Slovenije. Prispevki za samostojnega podjetnika se plačujejo na 3 različne račune, za zaposlene pri njih pa na 4 oziroma 5 različnih računov, za zaposlene pri pravnih osebah pa na 10 računov. V poslovni praksi to pomeni, da mora davčni zavezanec (npr. samostojni podjetnik, ki zaposluje delavce) v okviru izpolnjevanja svojih mesečnih davčnih obveznosti plačati dajatve okvirno na več kot 10 različnih podračunov (podračun za DDV, različni podračuni za akontacijo dohodnine, za davek na izplačane plače, za prispevke zaposlenih itd.). Poleg naštetih so določeni še dodatni podračuni za zamudne obresti. Za vsako takšno posamično dajatev je potrebno izpolniti plačilni nalog ter od tega banki plačati provizijo. V primerjavi z njihovo davčno obveznostjo so ti stroški nesorazmerno visoki tudi za mikro in mala podjetja.

Cilj spremembe in dopolnitve predlaganega zakona je pravica do možnosti enotnega nakazila vseh davčnih obveznosti na skupni račun in njihova delitev po ustreznem ključu.

S tem bi se bistveno zmanjšala administrativna obremenitev slovenskih podjetij, kar nekaj finančnih prihrankov in rahlo izboljšanje likvidnostnega položaja, ki jo ta zakon prinaša, pa bi bilo še posebej pomembnih v času svetovne finančne in gospodarske krize, zlasti za mikro in mala podjetja.

3. Ocena finančnih posledic za državni proračun in druga javno finančna sredstva

Predlagane dopolnitve Zakona o javnih financah nimajo učinkov na javno finančna sredstva.

Za izvajanje zakona ni potrebno zagotoviti dodatnih sredstev.

4. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost ureditve pravu EU

Predlog zakona ni predlagan z namenom usklajevanja s pravnim redom Evropske unije, saj-le ta tega področja ne ureja.

V **Romuniji** obstaja skupno plačevanje davkov in različnih prispevkov za vse davčne zavezance, in sicer od 1. januarja 2008. Davke in prispevke se plačuje z dvema plačilnima nalogoma (*pay order*) - prvi je namenjen za plačevanje v državni proračun, drugi plačilni nalog pa je namenjen za plačevanje v druge sklade in proračune. Na ta način naj bi se poenostavilo plačevanje davkov, saj je bilo prej za iste namene treba izpolniti približno od 5 do 50 plačilnih nalogov.

Pri pregledu davčne zakonodaje in strokovnih študij v drugih evropskih državah, ni bilo mogoče zaslediti podatka o možnem plačevanju več davčnih obveznosti z enotnim nakazilom. Večina držav uporablja davčne odtegljaje kot način plačevanja dohodnine. V **Avstriji**, **Nemčiji** in na **Nizozemskem** je razvita t.i. kumulativna oblika davčnega odtegljaja, kar pomeni, da je veliki večini zaposlenih točen znesek dohodnine odtegnjen že na viru, ter so tako osvobojeni obveze vlaganja letne napovedi za odmero dohodnine oziroma kakršnega koli plačila. Samozaposleni (v Avstriji) ter vsi tisti, ki jim davek na prihodek ni odtegnjen na viru (v Nemčiji in na Nizozemskem), pa so dolžni v točno določenih rokih opraviti predplačilo dohodnine. Na splošno velja, da je v Nemčiji in na Nizozemskem najpogosteje uporabljena neposredna obremenitev, za tem pa sledi druga oblika elektronskega plačevanja - t.i. bančništvo s pomočjo interneta. Ta tehnika je na drugem mestu tudi v Avstriji, vendar Avstrija v primerjavi z Nemčijo in Nizozemsko izstopa po nekoliko večji prisotnosti osebnih oblik plačevanja - na banki in pri davčni upravi.

Opaziti je, da se vzporedno z elektronskim plačevanjem razvijajo tudi oblike elektronskega sporočanja davčnih podatkov (*e-filing*). V primerjalni študiji OECD (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj), ki primerja davčno ureditev v 43 državah (države članice in ostale države) je navedeno, da je elektronsko sporočanje obvezno v 3 državah za dohodnino, oziroma v 10 državah pri sporočanju glede davka od dobička pravnih oseb in v 12 državah glede sporočanja o DDV.

5. Druge posledice, ki jih bo imelo sprejetje zakona

Zakon ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 117/06 in 125/08) se v 44. členu doda peti odstavek, ki se glasi:

(5) Zavezanci lahko plačujejo davčne obveznosti, ki pripadajo državi, občinam, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter drugim prejemnikom z enotnim nakazilom na skupni račun. Davčne obveznosti, ki se z enotnim nakazilom nakažejo na skupni račun, se delijo po ustreznem ključu.

2. člen

Prvi odstavek 46. člena se spremeni tako, da se glasi:

(1) Davčna obveznost se izpolni s plačilom davka v zakonsko predpisanem roku po nastanku davčne obveznosti, razen v primeru iz petega odstavka prejšnjega člena, ko lahko zavezanec z izpolnitvijo zamudi do 15 dni.

Doda se šesti odstavek, ki se glasi:

(6) Zavezanec lahko sam odloča o prioriteti poplačil davčnih obveznosti.

3. člen

Minister, pristojen za finance v 90 dneh od sprejetja zakona določi podrobnejši način plačila davčnih obveznosti, ki jih plačujejo zavezanci z enotnim nakazilom na skupni račun.

4. člen

Vlada Republike Slovenije v 30 dneh od sprejetja zakona, poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o stanju in razvoju elektronskih oblik plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, ter stanju in razvoju elektronskega sporočanja davčnih in poslovnih podatkov državnim oziroma davčnim organom ter agencijam.

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen določa pravico do možnosti enotnega nakazila davčnih obveznosti na skupni račun in njihovo delitev po ustreznem ključu.

K 2. členu

Z namenom, da bi lahko zavezanci, ki bodo plačevali davčne obveznosti z enotnim nakazilom, na enkrat zajeli oz. plačali čim več teh obveznosti, se daje možnost, da lahko zamudijo zakonsko predpisani rok za plačilo do 15 dni. Hkrati se zavezancem daje tudi možnost, da sami odločajo o prioriteti poplačil davčnih obveznosti glede na njegove likvidnostne možnosti. Z zamikom zakonsko predpisanega roka za plačilo do 15 dni se tudi rahlo izboljšuje likvidnostno stanje slovenskih podjetij, ki je v času svetovne finančne in gospodarske krize zelo prizadeto.

K 3. členu

Člen določa, da minister, pristojen za finance, v 90 dneh od sprejetja zakona določi podrobnejši način plačila davčnih obveznosti, ki jih plačujejo zavezanci z enotnim nakazilom na skupni račun.

K 4. členu

Člen zavezuje vlado, da v 30 dneh pripravi poročilo in poroča DZ o stanju in razvoju elektronskih oblik plačevanja javnofinančnih prihodkov ter elektronskem sporočanju davčnih in poslovnih podatkov.

K 5. členu

Za uveljavitev zakona je določen splošni petnajstdnevni rok od objave do začetka veljavnosti.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJATA IN DOPOLNJUJETA

VIII. poglavje

Davčna obveznost

1. podpoglavje

44. člen

(splošno)

(1) Davčna obveznost je dolžnost zavezanca za davek, da plača na podlagi zakona določen znesek davka pod pogoji in na način, določen z zakonom o obdavčenju in tem zakonom.

(2) Zavezanec za davek je zavezan za izpolnitev davčne obveznosti od trenutka, ko je davčna obveznost nastala, v skladu z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom.

(3) Davčna obveznost, za izpolnitev katere se znesek davka izračunava po koncu časovnega obdobja, za katero se davek ugotavlja, nastane zadnji dan časovnega obdobja, za katero se davek ugotavlja, če ni s tem zakonom ali z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

(4) Davčna obveznost preneha s plačilom, odpisom ali na podlagi prvega odstavka 50. člena tega zakona.

2. podpoglavje

Izpolnitev davčne obveznosti

46. člen

(splošno)

(1) Davčna obveznost se izpolni s plačilom davka v zakonsko predpisanem roku po nastanku davčne obveznosti.

(2) Izpolnitev davčne obveznosti je temeljna obveznost davčnega zavezanca, ki jo mora izpolniti, ne glede na svoje druge obveznosti.

(3) Davčni zavezanec sam izpolni svojo davčno obveznost. V primerih, določenih s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, je za izpolnitev davčne obveznosti lahko zavezana tudi druga oseba.

(4) Zavezanec za davek ne more enostransko zavrniti ali enostransko odložiti izpolnitve davčne obveznosti, razen če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju to določeno.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena davčno obveznost lahko izpolni tudi oseba, ki ni zavezanec za davek.